

**HLUTVERK OG VALD
SVEITARFÉLAGA TIL AÐ DRAGA
ÚR UMBÚÐAAUSTRI**

EYGERÐUR MARGRÉTARDÓTTIR, REYKJAVÍKURBORG

Reykjavíkurborg

YFIRLIT

Umbúðir til gagns og ógagns

Skyggst ofan í gráu tunnuna í Reykjavík

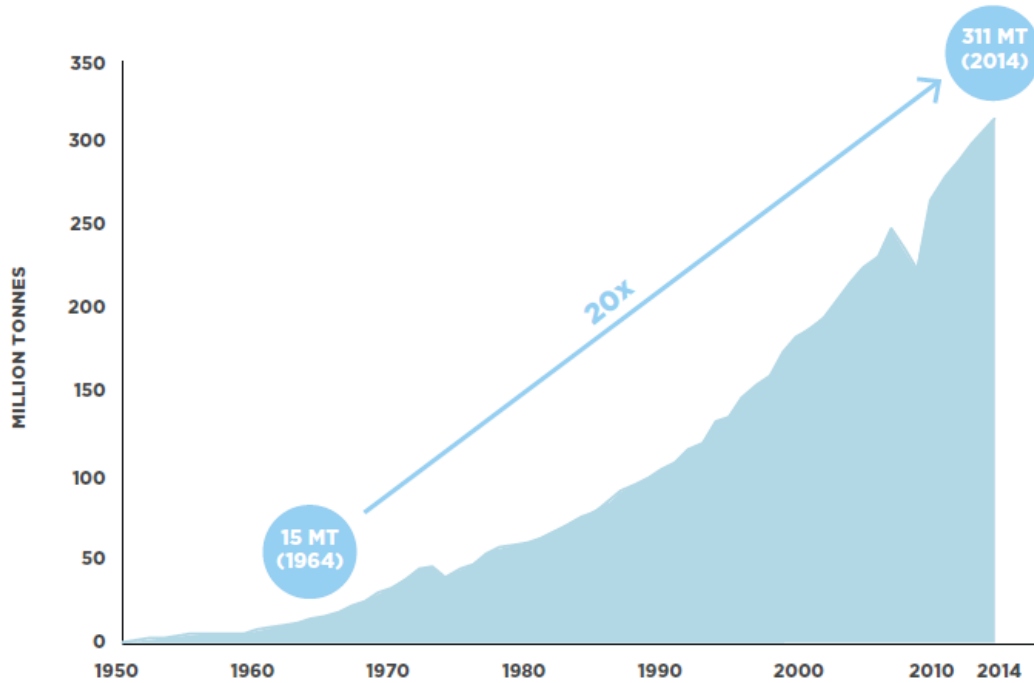
Hlutverk sveitarfélaga

Verkfærakista sveitarfélaga

- Hvatning og stuðningur
- Hagrænir hvatar
- Boð og bönn
- Gott fordæmi

Samantekt

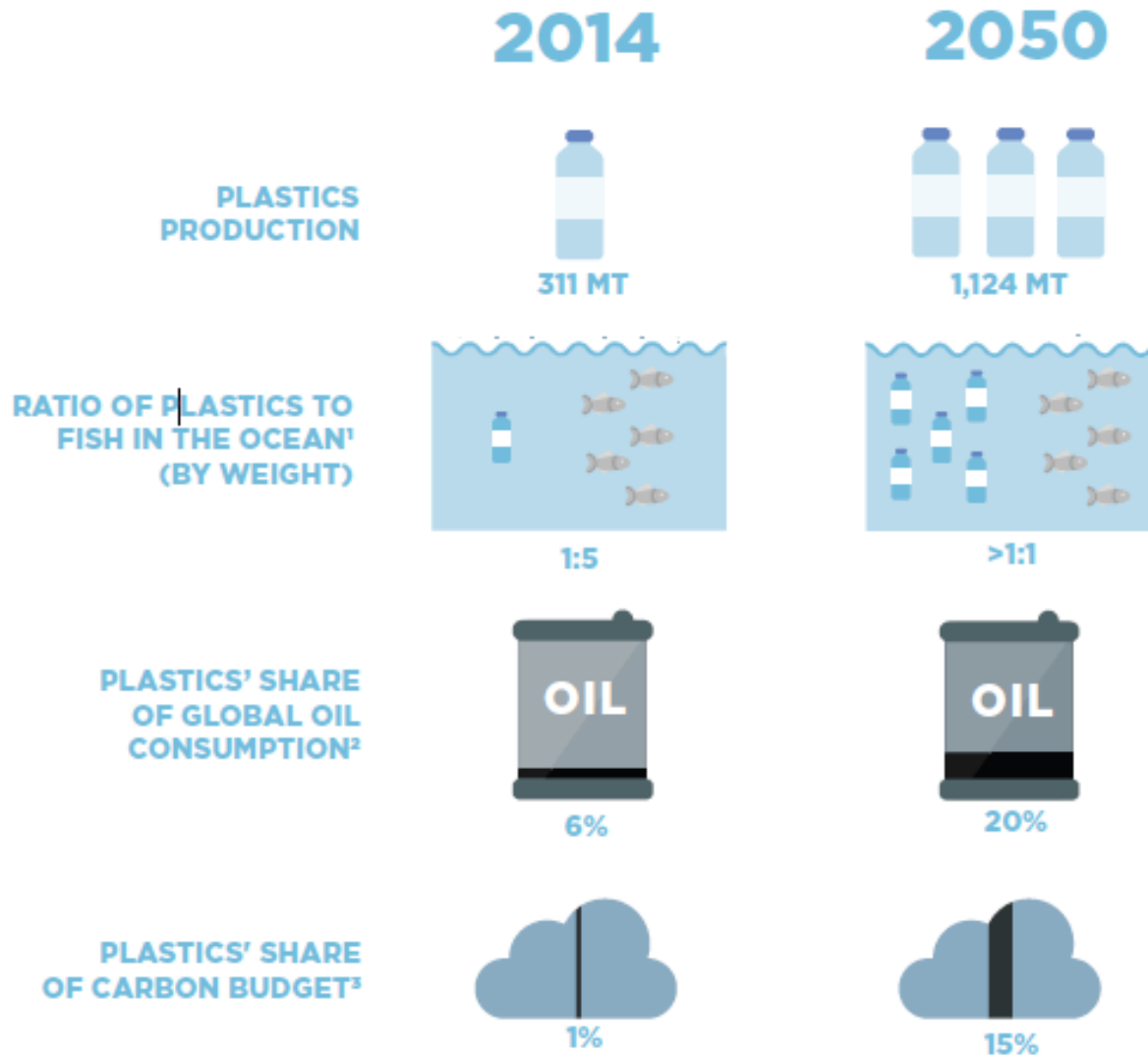
UMBÚÐSAMFÉLAGIÐ

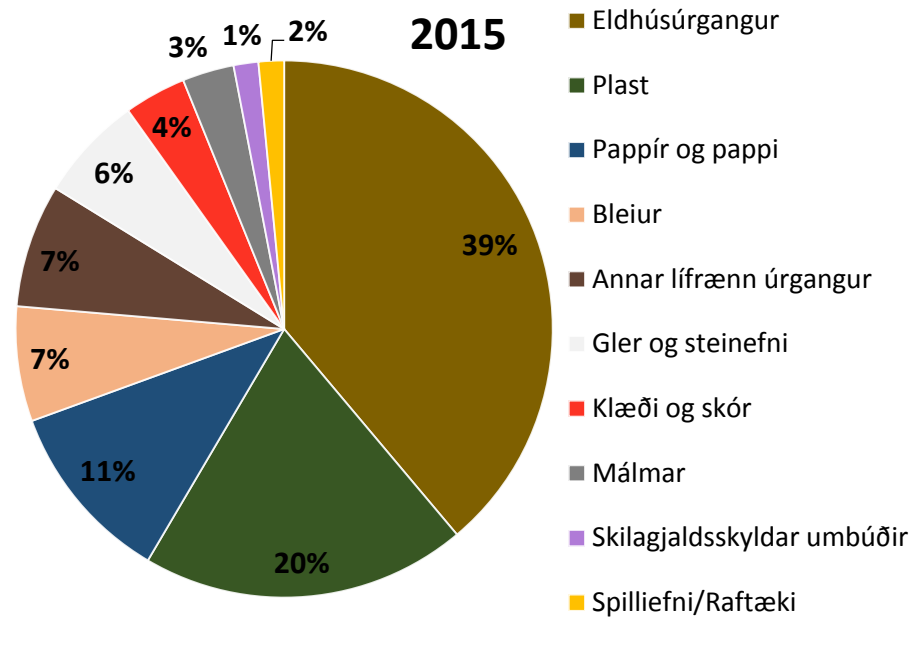
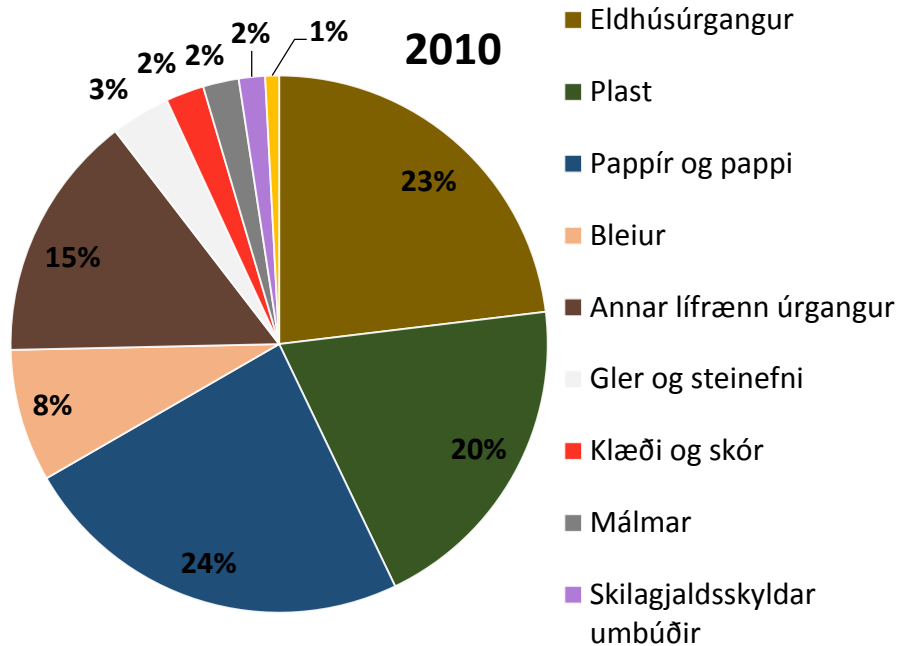
(World Economic Forum 2016)

FRAMTÍÐ UMBÚÐASAMFÉLAGSINS

HVAÐ FER „Í RUSLIÐ“ Í REYKJAVÍK?

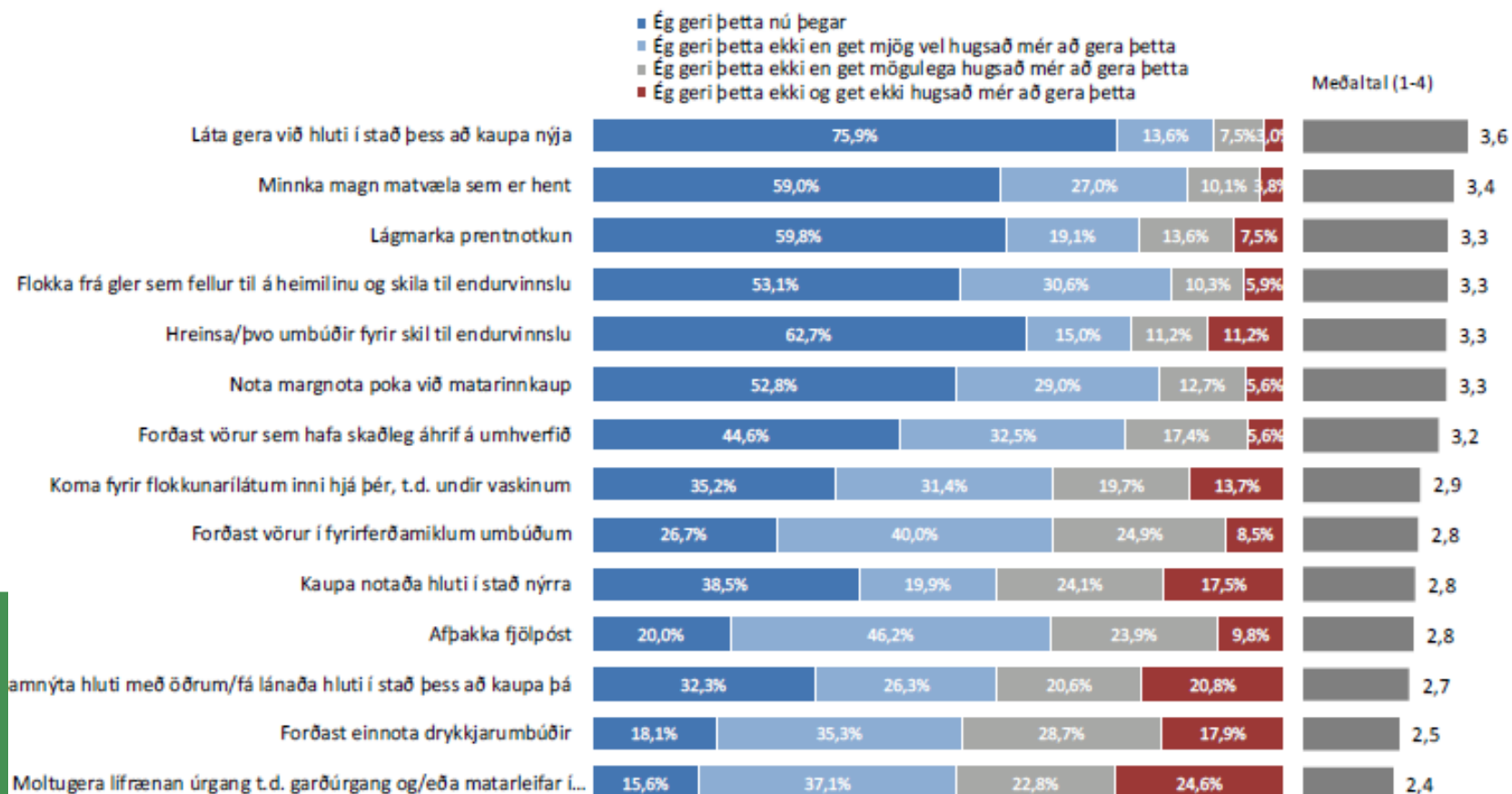

Gráa tunnan: 186 kg/íbúa
Bláa tunnan: 5 kg/íbúa

Gráa tunnan: 151 kg/íbúa
Bláa tunnan: 29 kg/íbúa
Græna tunnan: 0,000005 kg/íbúa

VILJI ÍBÚA

Vinsamlega merktu við hvort þú gerir eftirfarandi, hvort þú gætir hugsað þér að gera það eða gætir ekki hugsað þér að gera það.

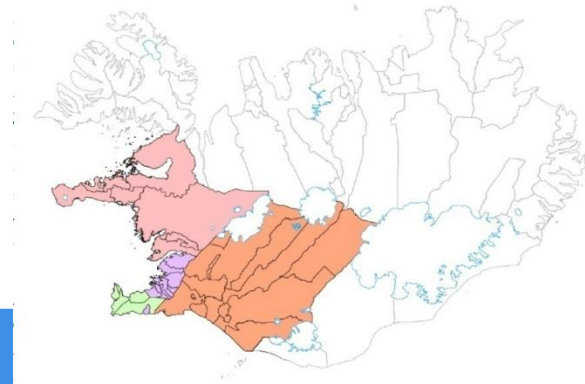
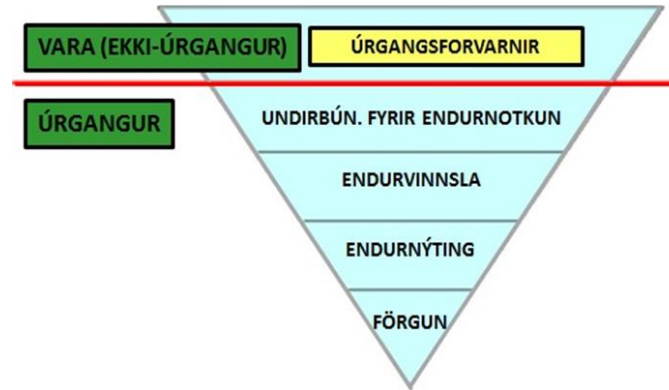

HLUTVERK OG MARKMIÐ REYKJAVÍKUR

„Sveitarstjórn skal ákveða fyrirkomulag söfnunar á heimilis- og rekstrarúrgangi í sveitarfélaginu. Sveitarstjórn ber ábyrgð á flutningi heimilisúrgangs og skal sjá um að starfræktar séu móttöku- og söfnunarstöðvar fyrir úrgang sem fellur til í sveitarfélaginu, eftir atvikum í samstarfi við aðrar sveitarstjórnir.“ (Lög nr. 55/2003)

Rammi:

- Lög og reglur
- Landsáætlun um meðhöndlun úrgangs 2013-2024
- Svæðisáætlun í meðhöndlun úrgangs 2009-2020
- Aðalskipulag Reykjavíkur 2010-2030
- Aðgerðaáætlun í úrgangsmálum í Reykjavík til 2020

VERKFÆRI SVEITARFÉLAGA

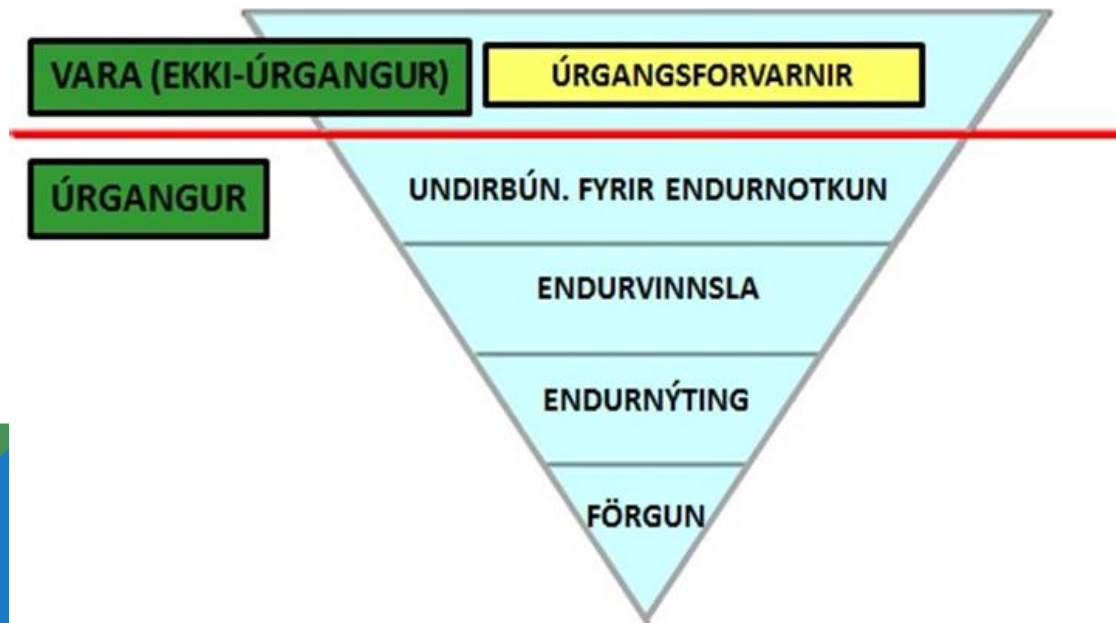
Hvatning og stuðningur

Hagrænir hvatar

Boð og bönn

Gott fordæmi

...

HVATNING OG STUÐNINGUR – FRÆÐSLA OG ÁTAKSVERKEFNI

The image shows a screenshot of the website for the European Week for Waste Reduction (EWWR). The header features the EWWR logo on the left, a navigation bar with icons for Home, Information, Ideas, Tools, Media, Email, and Lock, and a language selector set to EN. A prominent green badge in the top right corner displays '12,255 Actions in 2016!'. The main heading reads 'THE EUROPEAN WEEK FOR WASTE REDUCTION' with the dates '19-27 November 2016' below it. Two main call-to-action boxes are present: 'Organise an action' with a photo of a diverse group of people and a 'CLICK HERE' button, and 'Let's Clean Up Europe!' with a photo of people cleaning a beach and a 'TAKE PART' button. On the right side, there is a 'Sign up now!' call to action for a 'NEWSLETTER' with an envelope icon, and a 'Connect with us' section featuring social media icons for Twitter and Facebook. A 'NEWS' section lists three recent articles: 'EWWR 2016: 12,255 actions that speak louder than words!', 'Last chance to register for EWWR 2016!', and 'Registrations for the EWWR 2016 have started!'. The footer includes the slogan 'Reduce waste' in a handwritten font.

EUROPEAN WEEK FOR WASTE REDUCTION

Home

12,255
Actions in 2016!

THE EUROPEAN WEEK FOR WASTE REDUCTION

19-27 November 2016

Organise an action

Interested in carrying out an action during the EWWR?

CLICK HERE

Let's Clean Up Europe!

Take part in the next European Clean-Up Days on 6-8 May 2016!

TAKE PART

Sign up now!

NEWSLETTER

Connect with us

NEWS

- **EWWR 2016: 12,255 actions that speak louder than words!** - November 18, 2016
- **Last chance to register for EWWR 2016!** - November 7, 2016
- **Registrations for the EWWR 2016 have started!** - September 1, 2016

Reduce waste

The European Week for Waste Reduction (EWWR) is an initiative aiming to promote the implementation of awareness-raising actions about sustainable resource and waste management during a single week.

It encourages a wide range of audiences (public authorities, private companies, civil society as well as citizens themselves) to get involved.

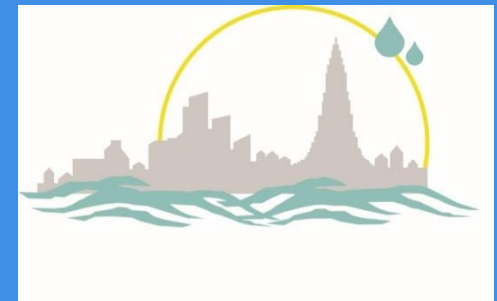
The 2015 edition of the event was held under the patronage of the European Parliament. Get a glimpse about what happened [here!](#)

The 2016 edition of the EWWR will take place between the 19th and the 27th of November 2016.

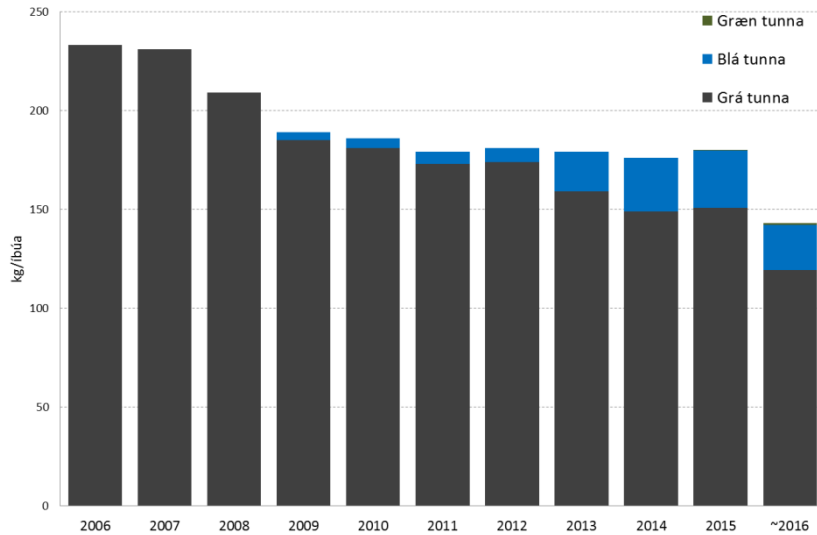
HVATNING OG STUÐNINGUR – SAMSTARF OG FRÆÐSLA

Aðild að yfirlýsingunni jafngildir því að þátttakendur setji sér einföld markmið fyrir lok júní 2016 um að:

1. draga úr losun gróðurhúsalofttegunda.
2. minnka myndun úrgangs, m.a. með því að nota minna af óendurvinnanlegu hráefni og umbúðum, endurvinna og endurnýta.
3. mæla árangurinn og gefa reglulega út upplýsingar um stöðu ofangreindra þátta.

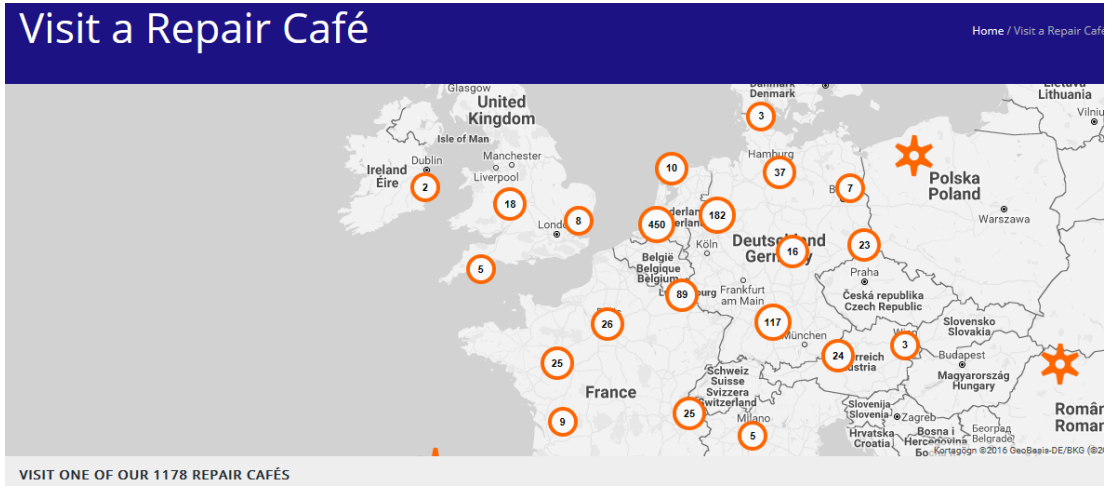

HVATNING OG STUÐNINGUR - ÞJÓNUSTA

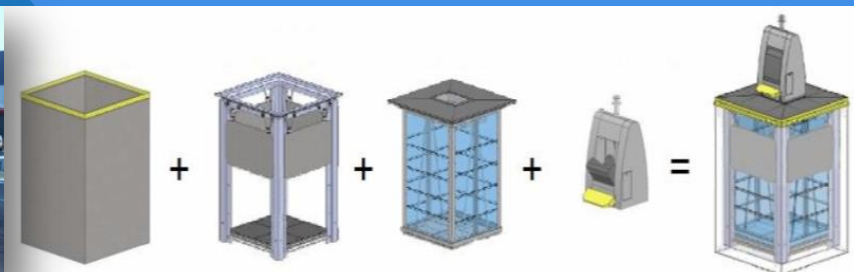
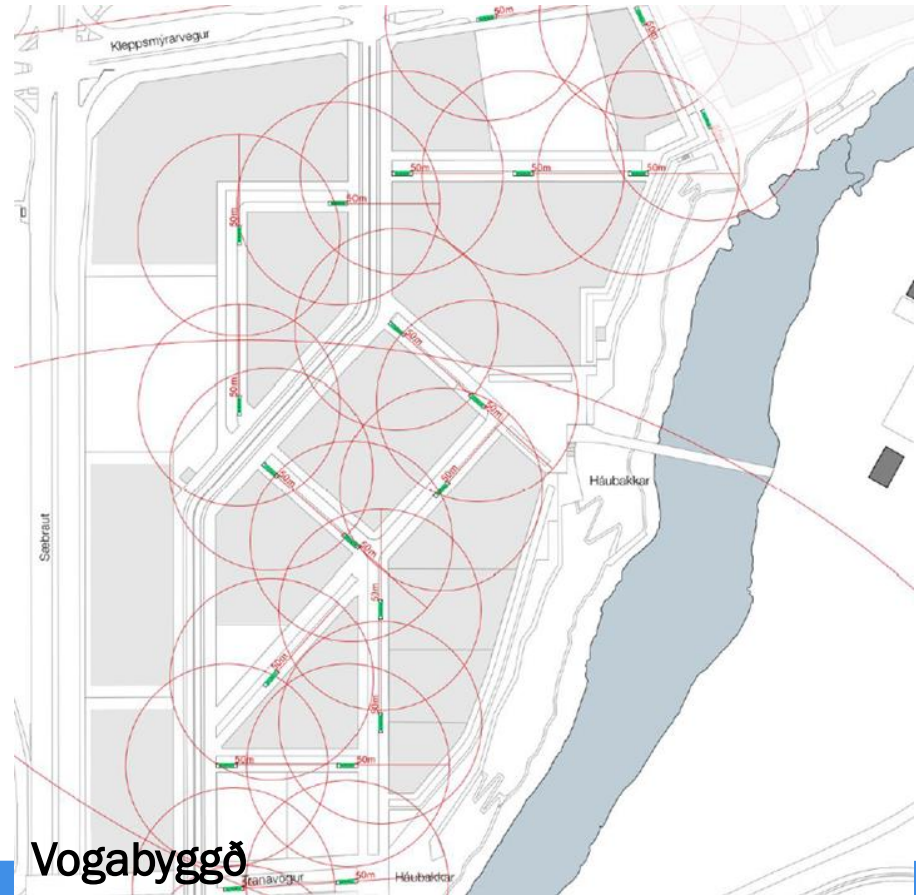

	0%	15%	30%	45%	60%	90%
Flokkað plast (tonn)	0	570	1.140	1.710	2.280	3420
Hluttur plasts í blönduðum úrgangi (%)	20	18	15	12	9	2
Magn plasts í bl. úrgangi (tonn)	3.800	3.230	2.660	2.090	1.520	380
Magn blandaðs úrgangs (tonn)	19.000	18.430	17.860	17.290	16.720	15.580
Heildar úrgangur (tonn)	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
Rúmmálsminnkun úrgangs í grárri tunnu (%)	0	5	12,5	20	27,5	45

HVATNING OG STUÐNINGUR - NÝSKÖPUN

HVATNING OG STUÐNINGUR- SKIPULAG OG HÖNNUN BYGGINGA

HAGRÆNIR HVATAR - GJALDSKRÁR

GRÆN TUNNA
FYRIR PLAST
SJÁ NÁNAR

BLÁ TUNNA
FYRIR PAPPÍR
SJÁ NÁNAR

GRÁ TUNNA
FYRIR BLANDAÐAN
ÚRGANG
SJÁ NÁNAR

SPARTUNNA
MINNA MAGN –
LÆGRA VERÐ
SJÁ NÁNAR

GRÆN TUNNA
Einungis fyrir hreint plast
PLASTIC RECYCLING BIN
For clean plastic only

Í ÞESSA TUNNU MÁ FARA:

MIKILT PLAST	SOFT PLASTIC
• Plastflakki • Plastflakki • Plastflakki	• Plastflakki • Plastflakki • Plastflakki
HAFT PLAST	HARD PLASTIC
• Plastflakki • Plastflakki • Plastflakki	• Plastflakki • Plastflakki • Plastflakki

SCORPA Takk fyrir að flækkað Thank you for recycling

BLÁ TUNNA
– Í ÞESSA TUNNU Á AÐ FARA:

BYLGU-PAPPÍR CORRUGATED CARDBOARD	DAGBLÓÐ OG TÍMABÍL NEWSPAPER AND MAGAZINES
FERNUR BEVERAGE CARTONS	SKRIFSTOFU-PAPPÍR OFFICE PAPER
SLÉTTUR PAPPÍR NON-CORRUGATED CARDBOARD	

SCORPA Takk fyrir að flækkað Thank you for recycling

GRÁ TUNNA
– Í ÞESSA TUNNU Á AÐ FARA:

BLANDAÐUR ÚRGANGUR HOUSEHOLD WASTE	LALISIR MÁLMÁR METAL WASTE
EMERNI EMBL-EMERNI NON-REFUNDABLE CONTAINERS	EMERNI DÖSIR NON-REFUNDABLE CONTAINERS

SCORPA Takk fyrir að flækkað Thank you for recycling

SPARTUNNA
– Í ÞESSA TUNNU Á AÐ FARA:

BLANDAÐUR ÚRGANGUR HOUSEHOLD WASTE	LALISIR MÁLMÁR METAL WASTE
EMERNI EMBL-EMERNI NON-REFUNDABLE CONTAINERS	EMERNI DÖSIR NON-REFUNDABLE CONTAINERS

SCORPA Takk fyrir að flækkað Thank you for recycling

Grænar tunnur undir plast: 2.382
Bláar tunnur undir pappír: 12.995
Spartunnur undir blandaðan úrgang: 3.240
Gráar tunnur undir blandaðan úrgang: 32.478

SAMÞYKKT

um meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg.

1. gr.

Almenn ákvæði.

Meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg skal vera samkvæmt ákvæðum samþykktar þessarar og reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs.

Reykjavíkurborg sér um söfnun á heimilisúrgangi frá íbúðarhúsum í Reykjavík og hefur umsjón með rekstri grenndarstöðva fyrir flokkaðan heimilisúrgang. Heilbrigðisnefnd er heimilt að veita öðrum aðilum undanþágu til söfnunar á flokkuðum heimilisúrgangi frá íbúðarhúsum í Reykjavík. Skilyrði undanþágu er að þjónusta sem veitt er sé meiri en þjónusta sem Reykjavíkurborg veitir, þ.e. nái til söfnunar á fleiri úrgangsflokkum. Í undanþágu skal kveðið á um nánari skilyrði hennar, m.a. varðandi skýrslugjöf til Reykjavíkurborgar og heilbrigðisnefndar Reykjavíkurborgar um magn úrgangs og flokkun hans, tíðni losunar og meðferð úrgangsins auk almennra hollustu- og mengunarvarnaákvæða. Undanþágu skal aðeins veita þeim sem hefur starfsleyfi til endurvinnslu og flutnings úrgangs í Reykjavík. Í þeim tilvikum þar sem veitt er undanþága, er Reykjavíkurborg jafnframt heimilt að falla frá innheimtu sorphirðugjalda að því marki, sem gjaldið nær til söfnunar heimilisúrgangs og leigu sorpiláta.

Rekstraraðilar sem úrgangur fellur til hjá skulu sjálfir sjá um söfnun og meðferð á þeim úrgangi. SORPA bs. annast rekstur endurvinnslustöðva í Reykjavík til móttöku á flokkuðum úrgangi.

Heilbrigðisnefnd Reykjavíkurborgar hefur efirlit með meðhöndlun úrgangs í Reykjavík skv. 4. mgr. 4. gr. reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs, og að farið sé að samþykkt þessari.

Óheimilt er að skilja eftir eða geyma rusl, garðaúrgang eða annan úrgang á víðavangi, götum eða gangstéttum. Sama á við um númerslausar bifreiðar, bílflokk, vélar og sambærilega hluti.

2. gr.

Söfnun á heimilisúrgangi.

Sorpilát fyrir blandaðan heimilisúrgang skal losa að jafnaði á 10 daga fresti. Húsráðendur sérþýlishúsa þar sem sorptunnur eru ekki samnýttar geta þó óskað losunar á að jafnaði 20 daga fresti. Reykjavíkurborg getur þó, ef aðstæður leyfa, heimilað losun sorpiláta á að jafnaði 20 daga fresti við önnur hús en sérþýlishús. Sorpilát fyrir pappirs- og pappaurgang skal losa að jafnaði á 20 daga fresti.

Sérhverjum húsráðanda íbúðarhúsnæðis er skylt að nota þau ílát og þær aðferðir sem heilbrigðisnefnd Reykjavíkurborgar ákveður.

Reykjavíkurborg útvegar sorpilát til notkunar við íbúðarhúsnæði, yfirleitt 240 l plastilát. Þar sem stærri ílát henta við fjölþýlishús getur Reykjavíkurborg ákveðið notkun þeirra. Sorpilátin eru eign Reykjavíkurborgar og sér borgin um viðhald á þeim. Íbúðareigendur skulu gæta þess að valda ekki skemmdum á ílátunum. Verði ílát fyrir skemmdum af öðrum ástæðum en eðlilegri notkun og sliti getur Reykjavíkurborg farið fram á að íbúðareigandi greiði fyrir nýtt ílát.

Íbúðareigendur skulu halda sorpilátum hreinum svo ekki skapist heilsuspillandi aðstæður eða óþægindi af völdum þeirra. Haldi íbúðareigendur sorpilátum ekki hreinum getur Reykjavíkurborg látið hreinsa ílátin á kostnað íbúðareigenda.

Húsráðandi, hústjórnn fjölþýlishúsa eða meirihluti eigenda í fjöleignarhúsum geta beðið um að ílátum sé fjölgað eða fækkað og greiðir þá viðkomandi fyrir flutning íláta samkvæmt reikningi. Fjöldi íláta skal ekki vera svo takmarkaður að þau yfirfyllist. Að lágmarki skal vera eitt ílát fyrir blandað heimilissorp við hvert íbúðarhús.

Gæta skal þess að fylla ekki sorpilátin meira en svo að auðveldlega megi loka þeim og flytja. Tilfallandi umframúrgang sem ekki rúmast í sorpiláti skal losa í sérmerkta poka sem bera sorphirðugjald, á grenndarstöðvar, eða á endurvinnslustöðvar SORPU bs. eftir því hvaða úrgangsflokk er um að ræða. Reykjavíkurborg skal sjá til þess að sorppokar sem bera sorphirðugjald séu seldir á aðgengilegum stöðum.

BOÐ OG BÖNN – FYRIRKOMULAG HIRÐU

Lyf

Pappírsefni

Garðaúrgangur

Múrbrot

Grjót

Spilliefni

Grófur úrgangur: timbur, brotamálmur o.fl.

Drykkjarumbúðir með skilgjaldi

GOTT FORDÆMI – REKSTUR STOFNANNA

Þjónustumiðstöð Háaleitis og Bústaða

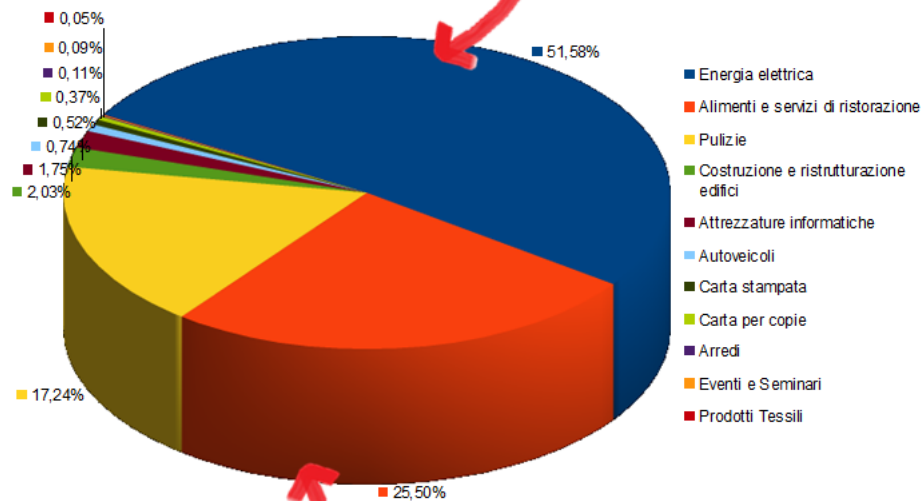
GOTT FORDÆMI/HAGRÆNIR HVATAR - INNKAUP

Acquisti Pubblici Ecologici (APE)

17.731 tons of CO₂ equivalent avoided for electric power, vehicles and IT office equipment

Total CO2 emissions avoided through APE compliant procurement - View per spend category

**585 tons of plastic avoided
3.577 tons of CO₂ equivalent avoided for catering services**

(Planet Procurement 2016)

SAMANTEKT

Brýnt að stöðva óþarfa umbúðaaustur og aðra sóun.

Það þarf að vera ódýrara og auðveldara að stunda vistvænan lífstíl eða rekstur.

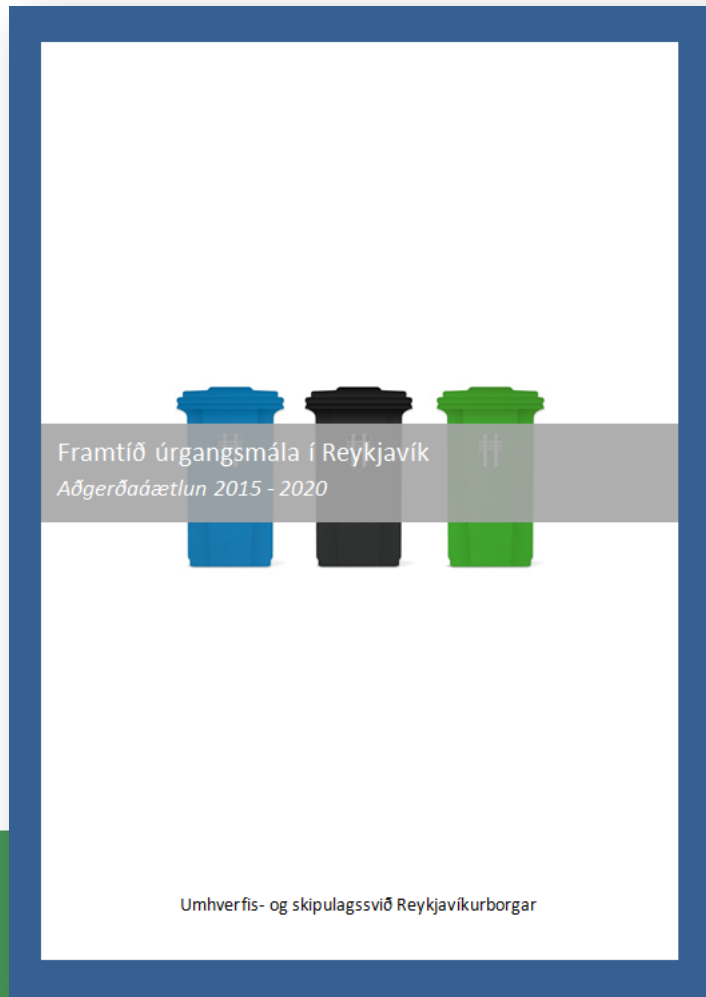
Sveitarfélög eru vel til þess fallinn að hafa áhrif.

Sveitarfélög geta og hafa beitt sér með ýmsu móti.

Sveitarfélög beita helst hvatningu og stuðningi.

Lagaheimildir vantar til að ganga lengra.

FRAMUNDAN

Borgarstjórn samþykkir að móta og hefja aðgerðir gegn notkun einnota umbúða í borginni. Horft verði til þess hvernig auðvelda megi borgarbúum að komast hjá einnota umbúðum og velja annað en t.d. plastpoka og annars konar einnota umbúðir. Skal aðgerðaáætlunin unnin í samstarfi við grasrótarsamtök, samtök um verslun og þjónustu, starfsmenn borgarinnar og íbúa. Þá verði skoðað hvernig megi standa að fræðslu til að ná þessum markmiðum. Rýna skal í aðra markaða stefnu borgarinnar sem kann að skipta máli fyrir verkefnið og hafa þær stefnur til hliðsjónar sem þegar hafa verið samþykktar í umhverfis-, auðlinda- og úrgangsmálum.

(Fundargerð borgarstjórnar 15. nóvember sl.)

Kraftur – **Hófsemd** – **Samvinna** – **Vinsemd**

Sila – **Oszczędność** – **Współpraca** – **Życzliwość**

KRAFT – **SPARSAMKEIT** – **ZUSAMMENARBEIT** – **FREUNDLICHKEIT**

Sức mạnh – **Điều độ** – **Hợp tác** – **Ân cần**